Toplumsal Yetenek Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Toplumsal Yetenek Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=31732

ARABPSYCHOLOGY.COM

Özet

Toplumsal Yetenek Ölçe?i, bireylerin sosyal çevreleriyle etkile?imlerinde gösterdikleri yeterlilikleri, becerileri ve adaptasyon düzeylerini ölçmek amac?yla geli?tirilmi? psikometrik bir araçt?r. Bu ölçek, ÖZTÜRK (2008) taraf?ndan Türkçe'ye uyarlama çal??mas? yap?larak Türk kültürüne kazand?r?lm??t?r. Ölçe?in temel amac?, bireylerin duygusal düzenleme, ki?ileraras? problem çözme ve sosyal alg? gibi alanlardaki performanslar?n? de?erlendirmektir. Uyarlama çal??mas?, ölçe?in Türkçe formunun geçerlik ve güvenirlik özelliklerini inceleyerek bilimsel ara?t?rmalarda kullan?ma uygunlu?unu kan?tlamay? hedeflemi?tir.

Ölçe?in orijinal formu yabanc? bir kültürde geli?tirilmi? olup, Öztürk'ün çal??mas? (2008) ile Türk örnekleminde kültürel uygunluk ve yap?sal e?de?erlik sa?lanm??t?r. Bu adaptasyon, özellikle e?itim bilimleri ve psikoloji alanlar?nda sosyal becerilerin ölçülmesine yönelik önemli bir katk? sa?lamaktad?r.

Anahtar Kelimeler

Toplumsal Yetenek Ölçe?i, Sosyal Yetenek, Sosyal Beceri, Uyarlama, Geçerlik, Güvenirlik, Psikometri, Öztürk (2008).

Yazarlar

ÖZTÜRK, E.

Amaç

Toplumsal Yetenek Ölçe?i'nin temel amac?, bireylerin çe?itli sosyal ortamlarda ba?ar?l? ve uygun davran??lar sergileme kapasitelerini, yani genel Sosyal Yetenek düzeylerini belirlemektir. Bu yetenek, bireyin sosyal etkile?imlerdeki etkinli?ini, duygusal tepkilerini yönetme becerisini ve sosyal problem çözme yeterlili?ini kapsar.

Ölçe?in uyarlama çal??mas? (Öztürk, 2008), orijinal formun Türk kültüründeki psikometrik özelliklerini incelemek ve bu sayede Türkçe konu?an popülasyonlarda güvenilir ve geçerli ölçümler yap?lmas?na olanak tan?makt?r. Ölçek, özellikle genç yeti?kinler ve üniversite ö?rencileri aras?nda sosyal yeterlilik düzeylerini tespit etmek ve sosyal beceri e?itim programlar?n?n etkinli?ini de?erlendirmek için kullan?lmaktad?r.

Yap?

Ölçek, psikolojik literatürde geni? bir kavram olan sosyal yeterlili?i (social competence)

ARABPSYCHOLOGY.COM

ölçmektedir. Bu yap?, genellikle bili?sel, duygusal ve davran??sal bile?enleri içeren çok boyutlu bir yap?d?r. Sosyal yeterlilik, sadece sosyal kurallara uymay? de?il, ayn? zamanda ki?inin kendi hedeflerine ula??rken ba?kalar?n?n haklar?n? ve duygular?n? da dikkate alabilme becerisini içerir.

Bu ölçek ile ölçülen temel boyutlar aras?nda genellikle ?unlar yer al?r:

Ki?ileraras? ?li?ki Becerileri: ?leti?im kurma, empati gösterme ve çat??ma yönetimi yetenekleri.
Duygusal Düzenleme: Sosyal bask? alt?nda veya stresli durumlarda duygular? uygun ?ekilde ifade etme ve kontrol etme becerisi.
Sosyal Problem Çözme: Sosyal durumlar? analiz etme ve etkili çözüm yollar? üretme kapasitesi.

Geçerlik

Öztürk (2008) taraf?ndan gerçekle?tirilen uyarlama çal??mas?nda, ölçe?in Türkçe formunun yap? geçerli?i ve di?er geçerlik türlerinin incelenmesi hedeflenmi?tir. Yap? geçerli?inin incelenmesi genellikle Faktör Analizi yöntemleriyle gerçekle?tirilir. Uyarlama çal??mas?nda, ölçe?in orijinal yap?s?n?n Türk örnekleminde de korundu?u veya kültürel farkl?l?klara uygun ?ekilde yeniden organize edildi?i belirlenmi?tir.

?çerik geçerli?i, uzman görü?leri al?narak sa?lanm??; kriter geçerli?i ise, Toplumsal Yetenek Ölçe?i puanlar?n?n, benzer yap?lar? ölçen di?er geçerli?i kan?tlanm?? ölçeklerle (örne?in, sosyal kayg? veya öz yeterlilik ölçekleri) aras?ndaki korelasyonlar incelenerek desteklenmi?tir. Çal??man?n detaylar?na, referans k?sm?nda belirtilen akademik makaleden ula??labilir.

Güvenirlik

Ölçe?in güvenirli?i, Öztürk (2008) çal??mas?nda iç tutarl?l?k katsay?s? ve muhtemelen test-tekrar test yöntemleri kullan?larak analiz edilmi?tir. ?ç tutarl?l?k güvenirli?i, ölçe?i olu?turan maddelerin ayn? yap?y? ne derece tutarl? bir ?ekilde ölçtü?ünü gösterir ve genellikle Cronbach Alfa katsay?s? ile rapor edilir.

Uyarlama çal??mas?nda elde edilen yüksek Cronbach Alfa de?erleri, Toplumsal Yetenek Ölçe?i'nin Türkçe formunun yüksek düzeyde iç tutarl?l??a sahip oldu?unu göstermi?tir. Bu bulgular, ölçe?in Türk popülasyonunda tutarl? ve güvenilir ölçümler yapma kapasitesine sahip oldu?unu i?aret etmektedir.

Faktör Analizi

Öztürk'ün (2008) geçerlik ve güvenirlik çal??mas? kapsam?nda, ölçe?in faktör yap?s?n? incelemek amac?yla faktör analizi teknikleri kullan?lm??t?r. Bu analizler, genellikle Aç?mlay?c? Faktör Analizi (AFA) ve Do?rulay?c? Faktör Analizi (DFA) ?eklinde uygulan?r. AFA, ölçe?in temel

ARABPSYCHOLOGY.COM

boyutlar?n?n Türk örnekleminde nas?l grupland???n? ke?fetmeye yard?mc? olurken; DFA, orijinal ölçek yap?s?n?n Türk verilerine ne kadar iyi uydu?unu test etmeye olanak tan?r.

Faktör analizi sonuçlar?, Toplumsal Yetenek Ölçe?i'nin çok boyutlu yap?s?n?n Türk kültüründe de geçerli oldu?unu ve belirlenen faktörlerin sosyal yeterlilik kavram?n?n farkl? yönlerini temsil etti?ini do?rulam??t?r. Bu analizler, ölçek maddelerinin kültürel olarak uygunlu?unu ve yap?sal geçerli?ini destekleyen temel kan?tlard?r.

Araç

Test Type: Uyarlama (Adaptasyon) ve Psikometrik Özellikleri ?nceleme Çal??mas?

Format: Genellikle Likert tipi derecelendirme ölçe?i format?nda (Özgün ölçe?e ba?l? olarak 3'lü, 4'lü veya 5'li seçenekler içerir).

Language Available: Türkçe (Uyarlanan Form)

Population Group: Yeti?kinler ve Ergenler

Age Group: 18 ya? ve üzeri (Genellikle üniversite ö?rencileri örnekleminde kullan?lm??t?r.)

Population Details: Türkiye'deki üniversite ö?rencileri ve genel popülasyon örneklemi.

Test Methodology: Öz bildirim (Self-Report) ölçe?i. Bireylerin kendi sosyal yeterlilik alg?lar?n? de?erlendirmelerine dayan?r.

Anahtar Kelimeler

Toplumsal Yetenek, Sosyal Yeterlilik, Sosyal Uyum, Yap? Geçerli?i, Cronbach Alfa, Faktör Analizi, Psikolojik Ölçme.

Yazarlar

Author ORCID Identifier: Belirtilmemi?tir.

Affiliation Email addresses: Belirtilmemi?tir.

Correspondence Address: Belirtilmemi?tir.

?zinler, Ücret ve Test Y?l?

Ölçe?in Türkçe uyarlama çal??mas? 2008 y?l?nda yay?nlanm??t?r. Ölçe?in ticari kullan?m?na

ARABPSYCHOLOGY.COM

dair ücret bilgisi referans makalede aç?kça belirtilmemi?tir; ancak akademik ve ara?t?rma amaçl? kullan?mlar için genellikle makale yazar?na at?f yap?lmas? gerekmektedir.

Ara?t?rmac?lar, ölçe?i kullanmadan önce ilgili makaleye ve yazara uygun ?ekilde at?f yapmal?d?rlar. Ölçe?in tam metnine ve kullan?m?na dair detaylar, referans olarak gösterilen hakemli dergi makalesinde mevcuttur.

Kaynaklar

ÖZTÜRK, E. (2008). Toplumsal yetenek ölçe?inin geçerlik ve güvenirlik çal??mas?. *Ankara Üniversitesi E?itim Bilimleri Fakültesi Dergisi, 41*(2), 97-120.

Bu makalenin tam metnine a?a??daki ba?lant?dan eri?ilebilir: dergiler.ankara.edu.tr

Ayr?ca, ölçe?in orijinal PDF doküman? (toplumsal-yetenek-olcegi-toad.pdf) a?a??daki ba?lant?dan indirilebilir: toplumsal-yetenek-olcegi-toad.pdf

Toplumsal Yetenek Ölçe?i Maddeleri

IMPORTANT: The following scale items must be preserved in their original language and must not be changed in any way.

Ölçek maddeleri bu kaynakta sa?lanmam??t?r. Maddelerin tamam?na eri?im için Öztürk (2008) taraf?ndan yay?nlanan akademik makaleye ba?vurulmas? gerekmektedir.

ARABPSYCHOLOGY.COM